

Havne og havneanlæg: Principper for god planlægning

Statslige mål

Det er et statsligt mål at sikre de bedst mulige betingelser for den fortsatte udvikling af de centrale havne som effektive transportknudepunkter og som erhvervsområder for aktive konkurrencedygtige virksomheder. Det er samtidig et mål, at havnenes udvikling sker i samspil med udviklingen af de omkringliggende byer.

Endvidere er det et statsligt mål, at der på nationalt niveau er tilstrækkelig havnekapacitet og placeringsmuligheder for virksomheder med særlige behov for søtransport.

Vurderingen af hvilke havnefunktioner, der er af statslig interesse, baseres på den enkelte havnefunktions betydning for samfundet som helhed – dvs. på regionalt og nationalt plan.

Desuden baseres vurderingen på følgende principper:

- Der skal på nationalt niveau være tilstrækkelige arealer til havneformål og til lokalisering af erhverv, der anvender søtransport. Det gælder fx havnearealer til opretholdelse af energiforsyningen, herunder forsyning med og fremstilling af biobrændsler, udskibning af olieprodukter, elværkernes havne og oplag mv.
- Planlægningen må ikke hindre udviklingsmuligheder for håndtering af godstyper, som er af national betydning for godstransporten eller erhvervslivets vækstbetingelser - fx containergods og vindmøller.
- Der skal på nationalt niveau være arealer til at sikre overordnede trafikforbindelser og godsstrømme fx RO/RO og færgefart.
- Der skal sikres en regional fordeling af havnearealer med faciliteter for losning og distribution af marine råstoffer.
- Der skal på nationalt niveau være tilstrækkelig havnekapacitet til fiskerierhvervets behov.
- Kommunerne bør ved planlægning af zoner og tilsvarende tiltag til forebyggelse af miljøkonflikter, forholde sig til det fremtidige udviklingsbehov for havnedrift og for havnevirksomheder.

I forbindelse med planlægning for arealer på eller omkring havne med overordnede interesser, vil der være behov for dialog mellem statslige myndigheder - repræsenteret ved Naturstyrelsen - og lokale myndigheder om afvejningen af lokale og overordnede interesser så tidligt i planprocessen som muligt.

De statslige interesser knytter sig til et relativt begrænset antal havne, som i kraft af deres placering i infrastrukturen, regionale betydning, godsomsætning, større virksomheder mv. er af central betydning.

Naturstyrelsen indhenter Transportministeriets vurdering, når et konkret planforslag omhandler transport og havne. Ved tilstedeværelsen af større virksomheder hvor Miljøstyrelsen er godkendelsesmyndighed, vurderer Miljøstyrelsen, om der er konflikt mellem virksomhedernes miljøbelastning og byens udvikling. Naturstyrelsen påser øvrige statslige interesser vedrørende havne og virksomheder.

Ved omdannelsesprojekter på eller omkring havne med statslige interesser kan der være behov for, at den pågældende kommune indleder en dialog med Miljøministeriet og Transportministeriet om afvejningen af lokale og overordnede interesser i planprocessen. Planforslag omfatter både forslag til kommuneplan, kommunetillæg og lokalplaner.

Krav til den kommunale planlægning

Kommunerne skal i kommuneplanerne afgrænse de havnearealer, der fremover skal anvendes til erhvervsformål og gennem anvendelsesbestemmelser sikre, at området anvendes til formål, der er forenelige med opretholdelse af havnen som aktiv erhvervshavn.

Anvendelsesbestemmelser skal være tilstrækkelig præcise til at hindre en gradvis omdannelse af havnearealer til formål, der ikke er forenelige med fortsat havnedrift. Planlægningen skal desuden sikre, at byudviklingen på naboarealerne ikke er i modstrid med havnens udviklingsmuligheder på lang sigt.

Planlægningen for byudvikling omkring aktive erhvervshavne, skal baseres på miljømæssige helhedsbetragtninger.

Det indebærer, at vurderingen af risiko- og miljøforhold inddrager alle relevante forhold, og ikke begrænses til fx alene at gælde støjforhold. I den sammenhæng vil det være afgørende, at miljøgodkendelser og planbestemmelser ses i sammenhæng og i et langsigtet udviklingsperspektiv. Med en hensigtsmæssig brug af zonerings kan der skabes en miljømæssig "bufferzone" omkring havnen, der minimerer potentielle miljøkonflikter mellem by og havn på kort og lang sigt.

Planlægningen skal have et 12-årigt perspektiv og inddrage berørte parter.

Den kommunale planlægning for erhvervshavnen og de omkringliggende arealer forudsætter dialog med havnen og havnens brugere. Såfremt der eksisterer en masterplan for havnens udvikling, bør denne inddrages i planlægningen. Planlægningen skal sikre, at såvel borgere som virksomheder får størst mulig klarhed over havnens udvikling i den 12-årige planperiode.

Aftalens varighed

Nærværende aftale afløser den hidtidig gældende havneaftale og løber frem til udgangen af 2017, dog således at eventuelle forsinkede kommuneplaner, som først kommer i høring i foråret 2018, medtages. Herefter vil parterne vurdere behovet for evt. ændringer i lyset af bl.a. erfaringerne fra kommuneplanrevisionerne i 2017.